

ገጠኞች

0 1 2 3 4 5 6

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

10 ФУРУ

Ի նշ պիտի բլլայ Հարատանակաց Լե-
կեղեցոյ նուիրապետութեան և Թուրքիոյ
սահմ. ազգային իշխանութեան դէմ Գաշ-
նակցութեան կողմէ մղուած պայքարին
վախճանը: Գաշնակցութեան պետերը որ
տմննորենք այս ուղղութեանը գլխէ կը
հանեն խեղճ, անձնուէր տղայներ՝ ար-
դեօք լըճըրէն կշտած են իրենց արարքին
մէջոցմ ծանրութիւնը:

Դաշնակցութիւնը հիմայ պատերազմ հրատարակած է Սեդիկ զէմ թէ՛ կրօնական և թէ՛ քաղաքային (Civil) տեսակէտով : Տեսէ՛ք թէ ինչպէս :

Հայոց Լեդհ. Կաթողիկոսը ստով րա-
բոյակաւն իշխանութիւն մը ունի, զկթ
Լեռնայի սահմաններէն դուրս, ուրեմն Լ
չի կրնար իր բաղձանքը, պատուէր կամ
զկթոր ստիճանկու ուժով զործադրել տայ

Արդ, միթիվներու կամ բանախօսութեանց խնդրոյ: առթիւ, Ն. Ս. Օժուժիւնը իր կոնզակով կը հրամայէ, հայ եկեղեցիները յատկացնող սոսի կրօնական պատամունքի, իսկ կրօնական քարոզութեանց, Կաթողիկոսին այս հրամանը ոտքի տակ տանելու սրբազանէն կը նշանակուի: Հայ եկեղեցիին նախարարաւորութիւնը քան զի, Հայ եկեղեցիին կազմակերպութիւնը քայքայել, Հայաստանեայց եկեղեցին իրաւ է թէ ոսովալարական եկեղեցի մըն է, յայց ոսովալարաքիւնը հոմանիչէ Անիլիանութեան: Հայաստանեայց եկեղեցւոյ զաւակները ա՛յն միակ պարագային կրնան բոլորքի իրենց հոգեւոր Պետին դէմ: Երբ այս վերջինը եկեղեցւոյ առաքելական սկզբունքներուն դէմ ուր տաղարձ կը գտնուի, ուրիշ խօսքով երբ բարոյական զեղծում մը գործէ: Բայց, ինչ կ'ըսէ, տեսնենք, Կաթողիկոսական կոնզակը: Անիկա կը յայտարարէ թէ եկեղեցին աշխարհական չէ ու չի կրնա աշխարհականանալ: Եւ այս դիտողութիւնը ա՛յնքան ճիշդ է որքան ճիշդ է որ Ագաքաւարս սոցիալ օրակներէն չի կրնար ճշկերուն մէջ կրօնական քարոզ մը հիւրընկալել:

Եւ արդէն, եթէ 'Դաշնակցական' քրեանք քարոզած ընկերվարական վարդապետութեան գիտակցութիւնը և անձնական արժանապատուութիւն ունեցած ըլլալին, երբէք չպիտի գիջնանէին ազգության յապակցիկ վայրերը կուսակցական բոսորակներով կամ աշխարհական դատաւարութիւնանց տառակայնի, «Տեղւոյ անձնութեան», «տեղւոյ պահապան» արդարացումները զոր մերթ ընդ մերթ մեղի կ'հրաժմեն՝ պարզապէս տարայական գտնենք, Իզմիրի մէջ, օրինակի համար, Հոխիսիմնանց վարժարանն սրանք առաջարկուեցան Դաշնակցութեան ներկայացուցիչն էն տեսած եւ այդ սրահը, հազարի մօտ ունկնդիր կրնայ պարունակել իայց այս առաջարկը մերժուեցաւ Դաշնակցութեան կողմէ, ինքզն Սրբէն Վրդ Վեհանքն առաջարկել, ապա, իր զրոյսնէն վճարել ընդարձակ թատերասրահի վարձը որպէսզի Դաշնակցականք աշտեղ գտնաբերին իրենց միթիմիլը, Դա՛րձնաբերութիւն:

Ուրեմն (տեղիւս անձկութեան) խնդրը կը տեսնուի թէ ասոյ պատրուակ մը է. բուն խնդիրը Կաթողիկոսութեան հեղինակութիւնը տկար պէնել, քանդակուն մը կը կայանայ :

Ինչո՞ւ, սակայն, կ'ուզուի քանդու-
ալս պորժը կառնարել: Հի՛ն, շատ հի՛ն
պատկասեցի եկեղեցի մը ունինք, որ մե-

ո՛ր է Լ. Զիսաս հասուցած չըլլալի գառ
քաղաքալիթուռի հան միջոց մը եղած է
միողի համար և հաւաքական կիսնք մը
չլինած է մեղի դարերի Լիվեր: Ինչ չա՛
ռանկնք արդեօք այս նուիրական դարա-
ւոր հաստատութեան զէմ կանգնելով
գանձի արհամարելով ու նախատեսելով: Ինչ
կը մտածեն արդեօք զրացի ցեղերը և
օտարները մեր վրայ, երբ կը տեսնեն մեր
խիզակ, վայրենի քարձակումը մեր այս-
դարը Եկեղեցիին զէմ...»

Իսկ Ռուբրիկայ մէջ ալ ունինք Ազգ. Սահմանադրութիւն մը որու կազմակերպութիւնը մեղի քիչ մը չէնք նորոգք կուտայ, գէթ արտաքուստ: Մեր Ազգ. Սահմանադրութիւնը, մտնաւանդ Ռանձ. Ռուբրիկայ օրով, տեսակ մը սահմանադրական մարդարան է մեր ժողովուրդին քարայրաքիւղիական դաստիարակութեան համար: Ան է որ մեծագլխ ալիտի օժանդակէ Սահմ. Հայ Օստանդներ պատաստելու Օամ. Կարութեան մէջ: Արդ. ինչ կուզէ Դանակցութիւնը Ազգային Սահմանադրութեան, ինչու անոր զէմ իրքութեան մը կը ցցուի: Ինչու ամենուրեք սահմանադրական կարգերը խանդարել սահմանադրական ժողովներու զէմ բռնանալ կը ջանայ: Ինչ չարժատիքներու կը պարտինք այսպիսի անխլանական արարքներ, ինչ կը նշանակէ այս պայքով Ռուբրիկայ անորով սահմանադրական հաստատութեան զէմ. . . :

Եւ ինչո՞ւ վերջապէ՞ս իր անխտառութեամբ
նկրի, միմիայն՝ դադարեցնած ու նստած
նկրուն հասնելու համար՝ Դաճնակցութիւն
նր մինչեւ իսկ ո՞ճիրի կը մղէ իր հանկի
տակ ինկած ողորայր տղաքներ :

Դաճակցութիւնը՝ որուն պրօքին տա-
րաբախեցան կրեւնն հազարաւոր սրտե-
րնդզկմ համխտական բռնապետութեան և
ջարդերուն, խիղճ պիտի ընէ արդեօք, ի-
շխեմուն Կուսակցամոլ անհեռաւորու-
թեանմը քաղաքային պատերազմը հրատա-
րակի արդե՞ղ հայութեան դէմ և կարգաջո-
ր կրկորդ զկմ զինեւ . . . :

Մենք զիտենք որ կը գտնուին Օսմ
կայսրութեան իրական չափերուն անդի-
տակից քաղաքադէմոներ որոնք հաշտ ա-
չօք ե գուցէ թողատու ոգիով կը զիտե-
մնր երբայրասպան կոիւնները ե անխիա-
նական արարքները: Բայց չկան արդեօք
Դաշնակցական չարքերուն մէջ, հայու-
թիւնը սիրող ուղղավարտ, պարկեւտ անձե-
ր ուղեն անըրադառնալ Դաշնակցակա-
աղէտին որքանութեանը վրայ: Ու եկի
հայութիւնը սիրող չգտնուի՝ զէթ մարդ
կոտորելը սիրողներ ալ կը պակսին. արդ-
եօք մարդկութեան տոմարներէն ալ քըչ
ուսած, վտարուած են հայերը որ Դաշ-
նակցութիւնը այսօր չարքի կը մատու-
ցանէ այս խեղճերուն...:

Պիտրի չարունակութիւնը արդեօք քաղաքային պատերազմը համարին եղբայրներու միջև։ Պիտրի յարատեւէ՝ կուտակցական բռնապետութիւնը (Ռէճիմը) զէ-լ. Պիտրի ընդհանրաբար աշխխտանութիւնը մեծ ք...։

Ողբերգություն, որի մեջ իմ ամեն ինչ
 անցել է և անցնում է :

(Immunopter-Urteil)

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Պոսթրին և Միացեալ Նահանգաց «Դաշինք»-ի ընդհանուր գործակա՜ն Է Տիա
Համպդայայ Բարոնահան, որու կրնա
գիմը բաժանորդագրուիլ փափաքող
ինչպէս նաև վճարիլ իրենց բաժանորդս
գինքնը:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՌԻՍԻՆԻՆՏԻՐՈՒՄԸ ԴՈՇԵՆԱԳԻՐՈՒԹԻՒՆ
նե՛կ, — երբ այս գաղնագրությունը ծա-
նոթուեցաւ, ուստ մտաւորականները
խաղաղութան զարմանք յայտնեցին, բայց յե-
տը այս գարմանքը անհերք դոհունակու-
թիւն մը փոխուեցաւ: Գոհունակութիւն
այս զգացումը արտայայտուեցաւ ին-
խընդհանուր լի և Մատանի պիւմով մե-
ծագոյն մատին կողմէն որ խառն նպատա-
ւոր դատարար գաղնագրութիւն արամայե-
րութիւնները՝ որոնցմէ մեծամեծ արգելի-
ներ կը յուսոյ ապագային համար: Միայն
ծառայող-գաղնագրութեան և ձախակողման
խնդիրները իրենց զիջողութիւնը յայտնեցին
տաղմիւնները, հայրենասիրական հպար-
տութեան զգացում մը միւսում՝ չէն ու-
ղեղ ընդունել որ Ռուսիա կրնայ ձեռք
խարկող կրկնական թշնամիքն առանց
նախադէպ վրէժիմնորութեան մը իր
օտարներուն աչքին բարձրացնելու ի-
տեղեցութիւնը: միւսները՝ միւսում անձ
նական կամ քաղաքական հակառակու-
թիւն զգացում մը՝ ընդգէմ Պ. Իզոլայ-
քի որ երկու երկիրներու մերձեցման
զառնակարը յզգացաւ, և որ այդ մերձեց-
ման հակառակորդ հակառակադարմաններու
յաղթելով՝ վերջապէս գոյն գործագրու-
թիւնն զին: Սակայն երկու ծառայող կող-
մերը համաձայն են յայտարարելու ի-
շատ վստահութեան չափին ճարտնային
բուն անկեղծութեան վրայ և թէ ու-
ժողովուրդը այն միկնայն զգացումները կ'
սնուցանէ անոնց հանդէպ ինչ զգացումն
որ Յերմանայիները ունենան Գերմանայի-
ներուն համար Յերմանագրութեան պատ-
րագի մէջ չորս տարի ետք:

Ռուսահայրենական դաշնագրով լեւա-
տովիւ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նա-
խարարութեան բարձրատախճան պաշտո-
նատարներէն մին սա կարծիքը յայտնե-
լ՝ ի՞նչ պէր նոր դաշնագրութեամբ Ռուսի-
ին քղկնք ապահով կըզգայ Նաբարաշին-Ա-
րեւելքի մէջ զինք տաղհատեալնոց մտահո-
գութիւններէն, և ի՞նչ պիտի կրնայ վերը-
տելի գրաւել՝ կրած ձախտի խոտոր պա-
մը կորսնցնողս իր զերս եւրոպակա
ներդաշնակութեան մէջ՝ և քաղաքակա-
աշխարհին մէջ երևան բերել իր գործու-
նելութիւնը: Ռուսիա իր ստացած դաւա-
ճիտոց՝ կատարելապէս հասկցաւ ի՞նչ ծա-
ւալման քաղաքականութիւնը ազէտող
միայն կրնայ ըլլալ իրեն համար, և ներ-
կայիս՝ ո՛չ Մայրաքաղաք-Սկրեսլքի և ոչ Պալ-
քանինքու մէջ երկրորդական փափաք
ներ չի սնուցաներ:

Ան Դժբախտ Եւ Պեղծութիւնէն ՔՐԻՍՏՈՍ
Վերջերս հրատարակուեցաւ Պ. Մօրէլի
Սրբ Էտափար Կրէյքի միջին վարժարանի
Թղթակցութիւնը՝ Պէճիակոն Բօնկօի մ
սին Պ. Մօրէլ, յալիս 22 թուակիր նա
մակալ մը հաջորդեցած է իմ ստացի է ո
անդլիակալն կառաւարութիւնը զիտու
բութիւն ունի անմիջական յերպով ճանչ
նալ Բօնկօի միացումը Պէճիակցայի հետ
Սրբ Էտափար Կրէյ Սգոստ. Տիւ արատ
խանած է իմ անդլիակալն կառաւարութեան
տեսնութիւնները իր կողմէ յայտնուած է
հաւարակցայ Պորթլարքոնի միջ՝ անցն
մարտ 21ին, երբ ինք յայտարարեց իմ
կառաւարութիւնը չսխալ ճանչնայ միա
ցումը՝ մինչեւ որ ի վիճակի ըլլայ երեւոյ
ծողովին եւ թմարիկու անջ վկայութիւնն
ըը որոնք հաստատուն իմ Բօնկօի արդ
վիճակը՝ քրիկներուն և աստարական կա
ցութեան նկատմամբ՝ այնպիսի հանգ
մանք մը ունի որ քրիկները պէտք կը

զան իրենց իրաւունքները երաշխաւոր-
ուած տեսնել զաջնադրութիւններու մի-
ջոցս :

ԿԼԵՄԻՍԻՆԻՆԻ ԹԻՊԴԵՐԻ ՄԵՋ. — ՍԻՄ-
 աճն կը նեղագրեն թէ կազմութիւնը նա-
 զնեմէ կը բարւոքի Ռիպէզի մէջ, Ձինա-
 նազիկերուն զինուորական գործունէու-
 թիւնը նուազելու վրայ է, Սյսօր տա-
 րակուսելի է որ բրիտանական զօրքերը
 մէտք ունենան Երկրին ներքեր յատա-
 ղանալու :

ՍՊԻՆԻՒՄ. Պ. ԲԱՆԱԼԻՅԱՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ. — Անն-Ալեքսանդրեան հասած հեռագիր մը կը հազարդէ թէ արտաքին գործոց նախարարը կարգ մը խրմբագիրներու հետ խօսակցելով՝ յայտարարած է թէ բարբոսներ անհիշելի այն լուրերու որոն համեմատ իրր թէ Սպանիոյ մայրթագունհն Սևաստրի կայսրէն խնդրած ըլլայ միջամտել՝ Սպանիոյ ե վառարկաներ միջև եղած զժուարթութիւնները լուծելու համար, մինչդեռ սպանիական կառավարութիւնը երբեք խորհած չէ թէ երրորդի մը միջամտութեան պէտք կրնայ ըլլալ: Պարտէսիոյսէն կը գրեն թէ տեղւոյն եպիսկոպոսը հրամայած է իր թիւին բոլոր եկեղեցիներուն * մէջ ազգութիւնը կատարել որդէս զե եկեղեցիներ ղեմ մզուած հաւածանքը վերջ գտնէ:

ՊԱՐՄԱՆՍԱՆ, ԵՒ ՔԻՒՄՏԵՐԷ՛.
 ԲԼԱՐՈՒԴՅՆ ԿԸ ՆՆՈՂՔՐԻՆ ԹՔ ՆՈՅՆ քաղա-
 քին մօտ գտնուող Պապիքի գիւղին ընտ-
 րիչները, որոնք ամառուան սկիզբէն ի վեր
 չըթաւայ գիւղերու թիւրտ աւազակներու
 կեղեքմանց ենթարկուած էին, պիտի
 աննայմէ չար հողի սպաննած են: Պէք
 սաղանակներ յեղին անդամներ, որոնք կ'
 պատահեալն սպաննուած թիւրտը, յան-
 կարծ գիւղին վրայ կը յարձակին, գիւ-
 ղացիները ետ կը մղեն զանոնք, բայց յե-
 տոյ քիւրտ ձիաւորներ կեզանն ամէն տե-
 սակ խժովութիւններ և անգլխութիւնն
 ի դործ պէնն ժողովուրդին վրայ, մինչեւ
 որ օսվ. հիւպատոսը կուտին պայքը կ'
 հասնի և քիւրտերը կը ծալուին:

ԱՂԶԿԱՆ ՄԸ ԱՌԵՒԱՆԳՈՒՄԸ

Քանի մը օր առաջ յայն լիբր/իւրը խոսած էին Կիւստօնի մէջ տեղի ունեցած միջնադէպի մը մասին, օր յառաջ եկած է իրազեկ կնոջ մը արտօնանմանք փախուստ տալէն ։ Ահա, սակի սղ ժմջողէպին մասնը ունանալ լիւնները ։

Կիրասանցի յայն մը ճնկրթի՛ն անտեսու
խաւմ ազգկան մը հետ յարարերս խիւննե
ռանկալով, զանի տահանդած էր այ
քաղաքէն և երկուքը միասին դաւանա
էին զդէմ Պաթմում, Հան, քնիկ Կիրասան
ցի 70) տարբերակ ծերունի քահանայ մ
կը մըրթէ ազգէկը և երկուստորոշին հե
կը պատէ, Երկու ամիս հետք այ, մեր
ջնը իր կինը Պաթմում կը խողւ, և ին
կանհետանայ, Այն ատեն մանկատարը կի
նը կը դիմէ Պաթմումի օտմանեան հիւպա
տտին որ զանի Կիրասան կը դրկէ. հոն
լքեալ կինը կը բողոքի իշխանութեանց ո
քահանան կ'առատաւ, բախլի ի՛նչ բոն
նի ամուսնացուցած է զնրաք:

Իշխանութիւնները անվճարակ, կ' ձեռքաբերեն քաճանան, Ասոր վրայ յայ ժողովուրդը կ'առավարդիտն պալատ կ'երթայ և կը պահնծկ որ՝ քաճանան ա զառ տրճակուի, լայց տնդիելի կը մնա իր պահնծկութիւնը:

Այս մերժման հետևանքով յայն ժողովուրդը հետադրով կ'իմացնէ, զէպքը Տրապիզոնի միաբնակչիւնին որո՞ւ էրստ աստ։

Թեան ներքե կը գտնուի կիրասոնի յոյն հասարակութիւնը, և ուր պատահամբ կը գտնուին նաև Ան ծովու գաւառներէն ուրիշ երկու մետրապոլիտներ:

Երեք մետրապոլիտները զիմուհներ կը-
նեն Տրապիզոնի կուսակալին մօտ որ իս-
կոյն կիրասոն կերթայ զէպօքը քննելու
համար: Զերբակալուած քահանան զեռ
բանտ կը մնայ:

Տրապիզոնի մետրապոլիտը տեղեկա-
դրով մը Պոլսոյ Պատրիարքարանին հա-
ղորդած է այս ամէն զէպօքերը, և Սինո-
զը որոշած է թաքրիթով մը կոտորարու-
թեան ուշադրութիւնը հրաւիրել:

Պ. ՌՕՓՖԷԼԼԵՐԻ ՈՒՒՍԻԻՆ

Ինչպէստի (Ռիօ, Սիւաց. Կահանգներ)
այն քննիչները որոնք զբացի են Պ.
Ռօֆֆէլլերի սքանչելի կալուածին, վեր-
ջերս կը դիտեն որ Ամերիկացի միլիտա-
տէրի հասցէին աշխարհի բազմաթիւ սքե-
տակներ կը հասնեն և զայն աշխարհի
կենսային, չէին հասկնար թէ (Արեւիքի-
Ամերիկայի ամենէն հարուստ մարդը) իր
այս տարիքին մէջ ինչպէս՝ առանց ամբ-
նալու՝ անձնատուր կըլլայ այսօրինակ
գեղեցութիւններու: Պ. Ռօֆֆէլլերը՝ այս
զիտողութիւններուն ի պատասխան՝ լսել
կուտար թէ ինք ո՛չ միայն Արեւիքի ա-
մենէն հարուստ մարդն էր, այլ նաև մէկը
կուսեցմէ որոնք ամենէն աւելի յարձա-
կուած կը կրեն: Թէ՛ ինք վարժուած ըլլա-
լով չարակամութեան, նոյնիսկ անխա-
քննադատութիւնը անկարող է յուզել
զինքը: Սակայն քննադատութիւնը քիչ
մը չափը կ'անցընէր: Պ. Ռօֆֆէլլեր իր
բոլոր կեանքին մէջ համոզուած բարե-
պաշտ մը եղած է. միշտ եռանդով զբա-
ղած է բարոյական և կրօնական գործե-
րով, տակաւին վերջերս իր թնկին կի-
րապետներէ զոլորոցին մէջ կը խօսէր նե-
րողամիտ ըլլալու: Ուրախութեան վրայ՝
ի նշան կարելի էր զինուորական
կասկած ունենալ այս պարկիշտ և օրինա-
կելի վարք ունեցող ծերունիին վրայ՝
ճշմարտութիւնը այն է որ, Պ. Ռօֆֆէլ-
լեր, Սանտարտ Օւայթ Թրքիսի նախագա-
հութեան հրաժարելէն ի վեր, առողջա-
պահութեան և հաճոյքի համար սովորու-
թիւն ըրաւ իրեն կըլլի խաղա՛լ ամէն ան-
գամ որ ժամանակը ներէր: Արդ, բոլոր
ները յաճախ հաստատեցին թէ այս մար-
դանքը, որ եօթնամասնական մարդու մը
համար չափազանց է, Պ. Ռօֆֆէլլերին
կենսական ուժերը կը նուազեցնէր, և ի
րենց հիւանդը կազդուրելու համար՝ յանձ-
նարարեցին անոր որ ուխտի լոգանք առ-
նէ: Բիւլֆէնտի քննիչները հանդարտեցան
և քիչ մըն ալ յաւատարմութիւն կը տա-
նային իր արդարեւ եղանակները: Մնաց
որ բոլորներուն պատահելով ուրիշ փոփո-
խութիւններ յառաջ րկուս Պ. Ռօֆֆէլլերի
սովորութեանց մէջ: Ամերիկայի ամենէն
հարուստ մարդը ժամանակու ժամը Գին
կ'ելլէր անկողնէն: Հիմայ առտուան Ծին
կ'արթննայ, իր ուխտի լոգանքը կ'առնէ,
յետոյ լրագրիները կը կարդայ, նախաճա-
շը կ'ընէ և մարգագետիններ վրայ կ'երթայ
ուր զարմանալի կորով երևան կը բե-
րէ կըլլի մէջ, կորով մը որ հազուադիւս
է եօթնամասնականներու մօտ:

ԱՐՈՒԵՍՏԻՆ ԳԱՆՏԻՔԸ

(Վ Ի Պ Ա Կ)

Ժամն էօթիկ զգաց որ սպանալիք մը
կար գաղտնիքին տեղեկալ փաստարանին
այս միջոցութեան մէջ. ոտքի ելաւ,
յոտողը առաւ, և իր չիթիած վիճակին
մէջ՝ մեքենայէն յոտողը բռնեց իր ձախ
ձեռքով:

Ո՛չ ոք հասկցաւ այս շարժումն ա.
հաւար կարեւորութիւնը՝ բացի ամբաս-
տանակէն որ ձողին վրայ ծոցեալ մըն
ջնկով:

Թշուա՛ւ մարդ, ինքզինքը պիտի
մատնէ հիմայ:

Սրահին մէջ լուռութիւն կը տիրէր. նա-
խադանը՝ առանց վրային նայելու՝ պա-

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՅՈՒԴԱՐԱ

Ի Զ Մ Ի Բ

Քաղ. Ժողովը հինգշաբթի երեկոյ ժո-
ղով գումարած է նախագահութեամբ Ա.
Մարտիկ Ս. Զօր և Առնապետութեամբ
Յարութիւն էֆ. Իփիֆանի. ներկայ
գտնուած են նաև Բերդիք Թովսեան,
Մարտիկ Սիմոնեան, Կարապետ Զաքիան
և Յարութիւն Պահարեան էֆ. Զաքիան:
1. Ժողովը նկատողութեան առած է Ս.
Պատրիարքէն և Ազգ. Ժողովոյ գիտնէն
հասած երկու վշտակցական զիբերը Յու-
լիս 18ի եղեռնին տալիս և որոշած է
փոխադարձ շնորհակալութեան զիբեր գր-
ել: 2. Ազգայնական Բնիկութիւնը
խնդրած է իր պատկած անդամներուն տեղ
երեք նորերու վաւերացումը. Ժողովը
յարմար գտնելով ներկայացուած երեք
նոր անդամները՝ յատկացուցած է անոնց
ընտրութիւնը և յանձնարարած է զիւստա-
տան հրաւիրել հետեւեալները. Տեառք՝
Յովհ. Բրաւանեան. Յովհաննէս Դ. Պա-
լապանեան և Թաղուր Պերտապեան՝ իր-
եւ անգամ Ազգայնական Բնիկութե-
ան 3. Նկատողութեան տակով Պեր-
կանայի Թաղ. Խորհուրդը հրաժարու-
մը՝ հր-
աճանց առած է տեղւոյն քահանային
ընտրութիւն կատարել: 4. Որոշած է քա-
հանայ մը նշանակել և Թաղ. Խորհուրդ մը
ընտրել սահմանադրապէս՝ Կեղծէփիկ ազ-
գայնաց մէջէն:

—Տնտեսական Խորհուրդն ևս իր չա-
րակական նկատը բրած է հինգշաբթի ե-
րեկոյ՝ Առնապետութեամբ Մանկի էֆ.
Գոհամանեանի, ներկայ գտնուած են գան-
ձապետ՝ Կարապետ էֆ. Պալապանեան և
Առնապետ Նալի էֆ. Շահինեան: Խոր-
հուրդը զբաղած է իր օրակարգին վրայ
գտնուած հաշուական և դրամական խն-
դիրներով և որոշած է նաև Առաջնորդա-
րանի համար յարմար բարապան մը գրա-
նել: Տնտեսական Խորհուրդը շատ զե-
ղեցիկ և ազդին համար չաճաւէտ ձեռնար-
կի մը սկզբնաւորութիւնը բրած է. որու
մանրամասնութիւնները պիտի խնդրէինք
որ պաշտօնապէս հաճէր հաղորդել մեզի,
որպէս զի Իփիֆանի ևս հաղորդ ըլլայ
այդ հաստիքներ կարգադրութեան. որ
պատիւ կը բերէ Տնտես. Խորհուրդ:

—Ի յոյն կը տեղեկանանք թէ Ռուս մ-
նական Խորհուրդը իր վերջին նիստին մէջ
զբաղած է նաև նոր տեսակ մը կարգելու
խնդրով. այս մասին գրած ըլլալով Ա.
Մարտիկ Ս. Զօր՝ Պոլսէ մեկնումէն իր առաջ,
Գեր. Մատթէոս Դ. Վ. հաղու ժամանակ
ունեցած է քանի մը կարող անձերու հետ
տեսակցելու և յարմարագոյնին հետ կիսով
համաձայնելու, հետեւաբար Ռուսմէն. Խոր-
հուրդը լսելէ յետոյ Առաջնորդ Զօր հա-
ղորդած տեղեկութիւնները, որոշած է նա-
մակով մը զիմը Հալի էֆ. Խոհասարանի
և հետադարձ. այսօր վաղը կ'ուղարկուի պա-
տասխանի մը: Խոհասարան էֆ. Զաքիան մօ-
տէն ճանչցողները մեծ գովեստով կը խօ-
սին իր կարողութեան վրայ և յարմարագոյ-
նը կը նկատեն Իփիֆանի վարժարանաց տես-
չութեան պաշտօնին. մաղթենք ուրեմն որ
կրտացի ըլլան այս գովեստները և բեղմ-
նաւոր պաշտօնավարութիւն մը ունենայ

տասխանեց.

—Բայց, պարոն փաստարան, ձեր
պաշտօնակար անձամբ ճանչցաւ դայն:

Մարդը ոտքի վերայ կայնած կը մնար,
յոտողը ձեռքը:

Վայրկեանը եղբարեան էր. Պ. Ռիփայ
կը հեւար: Ո՛չ ոք կը զիտէր այս ձեռքը,
ուրեմն ո՛չ ոք կուզէր համեմալ:

—Որովհետեւ, պարոն նախագահ, հար-
ուածները ձախէն աջ արուած են, հետա-
քրքրական պիտի ըլլար տեսնել թէ ձախ-
իկ մը, ինչպէս է այս վիճակ, Բնիկայ պի-
տի կրնար...:

—Պարոն, լսաւ. ամբաստանալը ցած
ձախով, Պարոն... չեմ ուզեր...:

Արդէն միւսը աջ ձեռքով յոտողը ա-
ռած էր՝ թափուելով:

—Բայց, Պարոններ, ևս ձախիկ չեմ...:

—Պարոն փաստարան, լսաւ. նախա-
գահը, չէք կարծեր որ տաժանելի բան է
այս զօրազդ և այնքան կարեւորութեան
արժանի մարդուն համար չարժեքներով
հասկնել իր եղբոր գործած սպանութիւն-

խոհասարան էֆ., եթէ ընդունի իրեն
տաժարկուած պաշտօնը:

—Վարժարանաց գաղտնիքներն ու
մանք զիմելով մեզի գաղտնիքն գանգատ
յայտնեցին որպէս թէ ընդհանրապէս երբ
խեղկոր գաղտնիքներ հարուածելու վրայ
ըլլայ. «Դաշինք» կը լսուայ եղբի իր է-
ջերը, իսկ ընդհանրապէս՝ երբ պաշտօնա-
նութեան պաշտօնը մը ներկայանայ՝ լսու-
կը մնայ եղբի. և իբրեւ սարգսլոյ իրենց
գանգատին՝ առաջ կը բերեն թէ երկու ա-
միսէ ի վեր ամառական չեն ստացած, հա-
կառակ խնդրին, լստ սովորութեան, հրա-
մարնցուցուած ըլլանուն: Նախ սո գիտու-
գութիւնը թող հաճին ընդունել որ մենք
ամենագետ ըլլալու յատկանութիւնը չենք
ունեցած, հետեւապէս չէինք կրնար զիտ-
նալ թէ ամառական ստացած են թէ ոչ,
ուստի իրենց զիմումը կրնային աւելի կա-
նախ ընել. և այժմ որ խեղկոյն իրազեկ
եղանք, պիտի բռնէք եթէ Ազգ. Վարչա-
թեան, Տնտեսական Խորհուրդ կամ Ռ-
սումն. Խորհուրդ այս ընթացքը պարտա-
ւելի է, որովհետեւ, լստ սովորութեան, եթէ
գաղտնիքները տարեկան քննութիւններէ
վերջ հրաժարել կը նկատուին, միտնու-
մայն իրաւունք ունին իրենց վախճան ամ-
սականները կանխիկ պահանջելու. քանի որ
անոնց մէջ կրնան գտնուիլ այնպի-
սիներ, որոնք տարբեր քաղաքներ մեկին
և չլինան զերիկ պէս սպասել որ Առաջ-
նորդարանը զրամ ունենայ և իրենց ամ-
սականը վճարէ: Բայց որովհետեւ գաղտ-
նութիւնը այդքան պահանջատէն և յանձ-
նառու եղած են ամէն ամիս ամառականի
սպասելու, նոյն իսկ վախճան ամառական-
ներուն, այդ պատճառ մը չէ որ անոնց
երկու ամիս զրամ չտրուի: Երբ արեւօք
պիտի սկսենք նկատողութեան տեսնել թէ
գաղտնիքներն ևս սովորական մահաւորա-
ցուանքու պէս մարդեր են:

—Այսինքն Յ. օգոստ. թուականով հե-
տեւալ կը գրէ մեզ Յ. Շաքարեան. —

«Ազգայն. Զին երկուշաբթի օրը խիստ
ցաւալի արկած մը պատահեցաւ տեղւոյս
Մերկերեան գործարանին մէջ, որուն զոհ
գնաց 14 տարեկան հայ աղջիկ մը: Նոյն
գործարանին աշխատակորներէն Պրն.
Սարգսն Ժամկուսեանի աղջիկին՝ Նազնիկ,
գործաւորաց կէտորտան տրծակուրդին
ստեղծ միջակ մնալով, աւագանի մը կը
մօտենայ՝ զոյլով մէջէն ճուր հանելու
համար, և ինչպէս կ'ըլլայ՝ չի գիտ-
ցուիլ՝ մէջը կ'իյնայ ու կը խեղդուի: Հէզ
ճողքը երկար փնտռուածքներէ վերջ, ի-
րիկուան զէմ միայն կը յաջողին գտնի
գտնելով գուրս հանել՝ անկեղանք վիճա-
կի մէջ բնականաբար: Տարաբազդ փոք-
րիկը իր արթնութեամբ ու պարկէ հա-
տակին զպրոցին մէջ ցոյց տուած ուշիմու-
թեամբ ամենուէն սէքն ու համակրանքը
չաճած էր: Մեր ցաւակցութիւնները որ-
գեկորոյս ծնողաց»:

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

«ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ»-ի նիւ-ժօքի գործակալն է
Տիար Մկրտիչ Գալուստեան՝ որուն կրնան
զիմէլ բաժանորդագրուիլ փափաքողք,
ինչպէս նաև վճարել իրենց բաժանորդա-
գրիները:

Նը: Որքանցեմ թիւիկը պահ մը ետքը եր-
գուեալներուն առջին պիտի հաստատէ ա-
սիկա:

Այն ստեղծ մարդը զգաց թէ սպաս-
ուած է և իր ստիւղումը յաւատարմութեան
խաղի մը փոխուելով ծուռիկ վրայ ին-
կաւ և հեծկոտաց:

—Կը պաղատիմ ձեզ, պարոն երգու-
եալներ, եղբայրս յանցաւոր չէ: Ազատ
արձակեցէք զինքը իր կնոջ և իր փոքրիկ
գուեալներուն համար, ինծի համար, ինչ
Պարոններ, ինծի համար: Եթէ գաղտ-
նաբանք զինքը, ա՛յ չեմ կրնար ապրիլ...
ինք յանցաւոր չէ... Ես գիտեմ որ անմեղ
է... Յանուն Աստուծոյ կերպուած ձեզ որ
կըրայրս անմեղ է:

Ամբողջ սրահը կարեկցութեան սար-
սուտ մը ունեցաւ. ընդհանուր փաստա-
բանը միմիկցի. «Այնք մարդ» և այս
ցաւագին չեղար, անկեղծ և խոյունի,
զինտակալ ըրաւ մինչև իսկ գաղտնիքին
տեղեկալ փաստարանը:

Ընդհանուր գաղտնիքը իր ամբաս-

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՏԱԼԻԱՆԻ մարտանաւէն անդալ օր
ժողովին արկածի մը հետեւեալով խեղ-
ղուած նաւաղին մարմինը երէկ գտնուած
է Գարանիկայի ծովեզերքներուն վրայ:
Այսօր հանգստեան արարողութիւն պիտի
կատարուի տարաբազդ նաւաղին յիշատա-
կին համար՝ Բուռնիկայի խոյակալին երեզ
գիւնի մէջ, ուր ներկայ պիտի գտնուին
մարտանաւի հրամանատարը իր սպանե-
րով և նաւաղներով, ինչպէս նաև խոա-
յակալն ընդհ. Հրապարտը և հրապարտա-
րանի պաշտօնէութիւնը, խոյակալն զաղ-
թականութեան երեկները:

ՈՍՄ. ԵՐԵՎԱՆԻՆ ԱՅԻՄ պէյ, որ
քանի մը օրէ ի վեր քաղաքս կը գտնուի,
վաղը Պոլիս կը մեկնի:

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԻ հերոս Տօքթ. Կազմ
պէյ, որ Գասապա գացած էր, երէկ քա-
ղաքս վերադարձած է, ուր մէկ երկու օր
մնալէ յետոյ Ալեքանդր պիտի մեկնի:

ՈՍՄ. ԵՐԵՎԱՆԻ չըփուայ գիւղերուն մէջ
երեք հոգիէ բաղկացող աւագակախումբ
մը երեան եղած է որ ասօր անոր տունը
կ'օխելով՝ զրամ և ալ արժեքաւոր իրե-
զէներ կը գտնար: Գիւղացիները զինեալ
խումբեր կ'աղմկուիլ՝ յաջողած են այդ ա-
ւագակներէն երկուքը վերադարձնել՝ մին
ձանք և միւսը թնկն կերպով, իսկ եր-
րորդ աւագակը կըրցած է փախչիլ: Տեղա-
կուն կատարութիւնը այս գիւղացիներ-
ուն քաջութիւնը գնահատելով՝ երկու
աւագակները վերադարձող գիւղացիին հինգ
ոսկի պարգև տուած է:

ՄԱՂԵԼԻՍՏԻ մէջ փաստարան Հասան
Յիշմի էֆ. «Ալեքանդր Զուրիկէ» անունով
չարտախմբով մը սրամ է հրատարակել:

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՊԱՍՏՈՒՅԻՆ այս պաշտօն-
եաններուն՝ որոնք հազար գրուէն պակաս
ամառական կ'առնեն, թոյլալին վրայ հա-
րիւրին երեսուն յաւելում եղած է:

ԳԱՇՏԱՅԻՆ աշխատութեանց պատճա-
ռաւ Մանկայի Ժողովուրդին մեծ մասը
արտերը գտնուելով, տեղւոյն ստոխան-
զինուորները անբնական կուգան թէ
քաղաքի և թէ արտերուն տալահու-
թեան հակու, այս պատճառաւ տեղւոյն
խշտանութիւնը երեսուն ստոխան-զինու-
ր խնդրած է կուսակալութեան:

—Նոյն քաղաքին Ժողովուրդին կողմ
խաղաղատեական գանդաւաններ հասած են
հաղադրմաներուն զէմ, որոնք սե և խմոր
հաց կը հանեն չարժեքով:

ՈՒՇԵԼԻ մէջ աստիկաններու և ոստի-
կան-գորաց յատուկ պահականոց մը գոյու-
թիւն չունենալուն պատճառաւ՝ ոստիկա-
նութեան քովմէրի օգնական Րիփայ է-
ֆէնտի հանգանակութեան մը ձեռնարկած
է տեղւոյն Ժողովուրդին մէջ, որմէ զոյա-
ցած արդիւնքով պահականոցի մը չլնու-
թեան պիտի ձեռնարկէ անմիջապէս:

ԱՐԶԻՍԻՍԻ խաղաղատեական զեղա-
գործ խալի էֆ. Իփիֆանի հիւանդանոցին
զեղազորը կարգուած է:

ԻԻՇԵԼԻ զպրոցներուն մէջ պաշտօ-
նավարող ուսուցիչներու ամառակուսինե-
րուն վրայ վերջերս յաւելում եղած ըլլա-

տանաղիւր կ'աւարտէր: Մէկուէկս ժամէ
ի վեր կը խօսէր հեւտու ու վստահ եղա-
նակով մը:

Պ. Ռիփայ անձկութեամբ մտիկ կընէր:
Իր բոլոր բաժնէրը, մէկ ծայրէն միւ-
սը, նոյնինքն ճշմարտութեան աւելի տը-
րամաբանական և ճշմարտամասն էին:

Այն վերջին վայրկեանները որոնք
պաշտօնին փաստարանին կը մնային՝ յա-
ջող առասպել մը յերկրեկու համար, ա-
րագործին խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի ելլի և խօսիլ այն երդ-
ուեալներուն որոնք արդէն համոզուած էին
միւսին խօսքերուն. չէր կրնար իր մտքը
ամբարիկ, մտածութիւնը ցրուած էին.
ձեռքերը քրտինքէն խոտաւցած էին և կո-
կորը ցամաքած: Ետին դարձաւ իր պաշտ-
պանալը զիտու համար: Էօթիկէ հան-
դարու խոյս կուտային: Պահ մը ետք
հարկ էր օտքի

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐԸ ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

